

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU ORIENTACJI I PORADNICTWA ZAWODOWEGO

✓ Poradnictwo zawodowe

- ♦ Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

✓ Orientacja zawodowa

- ♦ Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

✓ Doradztwo zawodowe

- ♦ Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (K. Lelińska)

✓ Informacja zawodowa

- ♦ Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji (K. Lelińska)

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA

- ✓ Ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. i kierunku kształcenia.

PRZEPISY PRAWA POLSKIEGO I UNIJNEGO DOTYCZĄCE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”. zawodu i kierunku kształcenia”.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . -Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) -dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004-9286/04 to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego. „Wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”. Raport pokazuje, że edukacja ustawiczna powinna sięgać daleko poza dotychczasową praktykę, występującą w krajach europejskich. Kształcenie ustawiczne służy uzupełnianiu, aktualizowaniu wiedzy, przekwalifikowaniu oraz ułatwieniu awansu zawodowego dorosłym

ZAŁOŻENIA WSDZ

- ✓ Wybór zawodu nie jest pojedynczym, decyzyjnym aktem, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni kilku lat podejmowanych na przestrzeni kilku lat
- ✓ Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu
- ✓ Na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj, poziom wykształcenia, wpływ środowiska
- ✓ WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami, ma charakter działań planowych

- ✓ XXI Liceum Ogólnokształcące realizuje konkretne zadania wynikające z założeń WSDZ we współpracy ze Środowiskowym Domem Dziennego Pobytu „Pod Skrzydłami”
- ✓ Korzystamy także z doświadczeń absolwentów, którzy mogą służyć pomocą w dziedzinie trafnego wyboru zawodu. Absolwenci Szkoły są pracownikami naukowymi ośrodków uniwersyteckich, lekarzami z tytułami profesorskimi. Związek emocjonalny z dawną placówką daje możliwości zwrócenia się o życzliwą pomoc w realizacji zadań wynikających z treści WSDZ. Uzyskujemy w ten sposób informacje o charakterze merytorycznym, mogąc liczyć na stałą pomoc i współpracę

MODUŁY DO REALIZACJI

CELE OGÓLNE WSDZ

- ✓ Przygotowanie do dalszego kształcenia , do roli pracownika na współczesnym rynku pracy (podjęcie współpracy z Biblioteką Publiczną „Przystanek Książka” w realizacji projektu „Wykiełkuj na rynku pracy”, który ma na celu podniesienie kompetencji młodych osób, stawiających pierwsze kroki na rynku pracy. Projekt edukacyjny pod nazwą „Wiem, umiem, robię czyli ja na rynku pracy”.
- ✓ Wzmacnianie myślenia o karierze zawodowej w perspektywie procesu podejmowania decyzji
- ✓ Rozszerzanie perspektywy na to, co jest po ukończeniu szkoły
- ✓ Kształtowanie proaktywnych postaw wobec zmian

- ✓Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej. przydatności zawodowej.
- ✓Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach wyższych
- ✓Poznawanie zawodów przyszłości w kraju i Unii Europejskiej
- ✓Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wybory dalszej drogi edukacyjnej i właściwej szkoły wyższej
- ✓Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji o dalszym kształceniu i aktywności zawodowej,
- ✓Określenie predyspozycji i zainteresowań ucznia
- ✓Przygotowanie ucznia do roli pracownika na obecnym rynku pracy, samodzielności w różnych sytuacjach życiowych,

CELE SZCZEGÓŁOWE (OPERACYJNE)

Cele szczegółowe doradztwa zawodowego w szkole ponadgimnazjalnej można sformułować odrębnie dla trzech różnych bloków tematycznych:

- ♦ Uczeń potrafi nakreślić indywidualny plan działania
- ♦ Uczniowie poznają i nazywają swoje mocne strony oraz czynniki trafnego wyboru (preferencje zawodowe i zainteresowania)

TREŚCI WSDZ REALIZOWANE W RAMACH LEKCJI PRZEDMIOTOWYCH

Treści związane z realizacją programu WSDZ realizowane na poszczególnych przedmiotach wynikają z podstawy programowej każdego z nich. Postawa programowa przywiązuje dużą wagę do wychowania a w szczególności do kształtowania właściwych postaw uczniów. Określa to oczekiwaną sylwetkę absolwenta, niezbędną dla funkcjonowania w społeczeństwie i wykonywania określonego zawodu. Umożliwia to sprawne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

- ✓ Język polski - autoprezentacja (strój, dykcja, elementy retoryki, autokorekta)
- ✓ Historia - zmiany w gospodarce i ciągłość rozwoju cywilizacyjnego
- ✓ Historia sztuki - zawód muzealnika, kurator i kustosz
- ✓ Wiedza o kulturze - kulturoznawstwo, antropologia kulturowa, historia sztuki, etnologia,
- ✓ Język angielski - przestrzeń cywilizacyjna języka angielskiego
- ✓ Języki: francuski, - jak wyżej, odpowiednio dla każdego języka
- ✓ hiszpański, rosyjski

- ✓ **Matematyka** – tworzenie łańcucha argumentów i uzasadnianie jego poprawności
- ✓ **Fizyka** – aktywności zawodowe związane z energetyką jądrową oraz nowe zawody na rynku pracy
- ✓ **Chemia** – znaczenie przemysłu chemicznego w gospodarce (np. zajęcia na Wydziale Nowych Technologii i Chemii WAT)
- ✓ **Informatyka** – logowanie się do portali oferujących pracę
- ✓ **Wychowanie fizyczne** – znaczenie aktywności fizycznej i higieny osobistej
- ✓ **Biologia** – przemysł i ekologia
- ✓ **Edukacja dla bezpieczeństwa** – obrona cywilna

ROCZNY PLAN REALIZACJI

Rodzaj przedsięwzięcia	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Realizator	Uczestnicy	Termin
Samopoznanie	Test predyspozycji zawodowych Test zainteresowań	Dyrektor Szkoły	Elżbieta Dajek - psycholog PPP nr 9	Uczniowie kl. I	Październik-grudzień
„Mądrze zaplanuj swoją przyszłość”	Scenariusze zajęć lekcyjnych	Koordinator doradztwa zawodowego	Wychowawca klasy	Uczniowie kl. I	Styczeń-czerwiec
Zawody przyszłości	Pogadanka Prezentacja	Koordinator doradztwa zawodowego	Nauczyciel przedsiębiorczości Wychowawca	Uczniowie kl. II	Wrzesień
Kierunek studiów	Pogadanka Prezentacja	Dyrektor Szkoły	Prof. Tadeusz Sałaciński – Politechnika Warszawska Wydział Inżynierii i Produkcji	Uczniowie kl. II	Październik

Rodzaj Przedsięwzięcia	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Realizator	Uczestnicy	Termin
Prezentacja możliwości edukacyjnych i zawodowych	Prezentacja filmów z cyklu „Mój Zawód Moja Przyszłość”	Koordynator doradztwa zawodowego	Pedagog szkolny, Wychowawcy klas, koordynator doradztwa zawodowego	Uczniowie kl. II	Styczeń-czerwiec
Egzaminy z języka: angielskiego (FCE, CAE), francuskiego (DELF)	Koła zainteresowań i przygotowawcze	Dyrektor Szkoły	Nauczyciele języków obcych	Uczniowie kl. II i III	Cyklicznie w czasie roku szkolnego
Dostarczanie wiedzy oraz wymagań rekrutacyjnych kształcenia, analiza rynku pracy	Prezentacja cyklu filmów „Perspektywy edukacyjno-zawodowe”	Koordynator doradztwa zawodowego	Pedagog szkolny, Wychowawcy klas, koordynator doradztwa zawodowego	Uczniowie kl. III	Cyklicznie w czasie roku szkolnego

Dla realizacji zadań wynikających z WSDZ wykorzystane będą zasoby pozostające w posiadaniu biblioteki szkolnej:

- ♦ Scenariusze zajęć oraz programy internetowe
- ♦ Poradniki np. „Jak aktywnie wejść na rynek pracy” (Małgorzata Merska, Barbara Omelan)
- ♦ Zeszyty tematyczne np. „Warsztaty przyszłości”
- ♦ Oraz inne pozycje potrzebne do realizacji zadań związanych z WSDZ

Dodatkowo realizacji powyższych zadań służy tablica informacyjna dla uczniów oraz strona internetowa zawierająca treści WSDZ.

- ✓ Adresatami działań WSDZ są uczniowie poszczególnych klas XXI Liceum Ogólnokształcącego im. Hugona Kołłątaja oraz ich rodzice będący osobami wspierającymi i pierwszymi doradcami w zakresie wyboru przyszłego zawodu
- ✓ Szkolny koordynator doradztwa zawodowego jest osobą odpowiedzialną, z ramienia dyrektora szkoły, za organizację i funkcjonowanie WSDZ. Osobami odpowiedzialnymi za realizację programu są przede wszystkim dyrektor Szkoły a także nauczyciele poszczególnych przedmiotów w zakresie realizacji których występują elementy zawarte w programie doradztwa zawodowego

POMOC PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA I DZIAŁANIA W RAMACH WSDZ

- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 07.05 2013 r. poz. 532)
- ✓ Współpraca Szkoły z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną dzielnicy Ochota przy ul. Radomskiej 13

- ✓ §7. 1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formie:
- ♦ zajęć rozwijających uzdolnienia-olimpiady (filozoficzna, teologiczna, matematyczna, fizyczna), koła zainteresowań (języków: łacińskiego, rosyjskiego, niemieckiego, angielskiego przygotowującego do FCE oraz CAE, angielskiego Speaking Class, francuskiego przygotowującego do DELF, hiszpańskiego, warsztaty radiowo-telewizyjne), koła: maturalne z fizyki, historyczne, genealogiczne, miłośników i badaczy historii, Varsavianistyczne, gier planszowych, muzyczne, dziennikarsko-telewizyjne, chemiczne, zajęcia sportowe)

✓ Olimpiady i koła zainteresowań rozwijają uzdolnienia i dają większe możliwości do stosowania wyboru studiów i dalszej kariery zawodowej do aktualnej sytuacji na rynku pracy. Olimpiady tematyczne stanowią odzwierciedlenie zainteresowań oraz predyspozycji uczniów w konkretnych dziedzinach. Umożliwiają właściwe podjęcie decyzji dotyczących dalszej edukacji oraz wyboru konkretnego zawodu. W szkole istotnym elementem przygotowania do rozwoju zawodowego są koła zainteresowań dotyczące nauki języków obcych przygotowujące do egzaminu międzynarodowych. Daje to możliwość znalezienia odpowiedniego dla aspiracji ucznia miejsca pracy, zgodnie z jego możliwościami intelektualnymi i przygotowaniem merytorycznym. Obecność Polski w Unii Europejskiej a także możliwości podjęcia studiów na uczelniach poza granicami kraju stanowią o wymogach edukacyjnych i cywilizacyjnych współczesnego świata.

✓ Porad i konsultacji-stała współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 9 skutkuje możliwością przeprowadzania badań dotyczących testów predyspozycji uczniów. Testy te umożliwiają podjęcie właściwych decyzji dotyczących wyboru studiów oraz zawodu. W szkole przeprowadza się także zajęcia usprawniające technikę pracy i skutecznego uczenia się. Każdego roku w klasach pierwszych p. psycholog Elżbieta Dajek przeprowadza test predyspozycji zawodowych (test zainteresowań). Wyniki omawia indywidualnie z każdym uczniem.

WSDZ OBEJMUJE:

- ✓ UCZNIÓW
- ✓ RODZICÓW
- ✓ NAUCZYCIELI
- ✓ INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE

FORMY ODDZIAŁYWAŃ (PRACY)

UCZNIOWIE

- ✓ Konkursy przedmiotowe pogłębiające wiedzę i zainteresowania w danej dziedzinie
- ✓ Wolontariat - zapoznawanie się z pracą w sferze istniejących potrzeb społecznych. Przygotowanie aksjologiczne i merytoryczne do wykonywania zadań związanych z zawodami zaufania społecznego
- ✓ Spotkania z psychologiem z PPP nr 9 - indywidualna analiza testów zainteresowań

NAUCZYCIELE

- ✓ Szkolenia rad pedagogicznych
- ✓ Śledzenie losów absolwentów i weryfikacja danych dotyczących studiów a także pracy zawodowej

RODZICE

- ✓ Zebrania klasowe - spotkania z psychologiem i wychowawcą klasy w celu uzyskania informacji nt. predyspozycji uczniów danej klasy
- ✓ Indywidualne spotkania poszczególnych rodziców z pedagogiem szkolnym oraz psychologiem z poradni nr 9

INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE

- ✓ Poradnia nr 9
- ✓ Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej
- ✓ Dom Dziennego Pobytu „Pod Skrzydłami”
- ✓ Koalicja Na Rzecz Ochoty
- ✓ Współpraca z Urzędem Pracy, Akademickim Biurami Karier, FMP, NBP, OHP (szkoła współpracuje z Młodzieżowym Biurem Pracy OHP [Oddział Mazowiecki], które raz w roku organizuje u nas Mobilny Kiermasz Pracy. Uczniowie mogą m. in. otrzymać informacje nt. legalnej pracy podczas wakacji)

INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE

- ✓ XXI Liceum Ogólnokształcące realizuje konkretne zadania wynikające z założeń WSDZ we współpracy ze Środowiskowym Domem Dziennego Pobytu „Pod Skrzydłami”
- ✓ Korzystamy także z doświadczeń absolwentów, którzy mogą służyć pomocą w dziedzinie trafnego wyboru zawodu. Absolwenci Szkoły są pracownikami naukowymi ośrodków uniwersyteckich, lekarzami z tytułami profesorskimi. Związek emocjonalny z dawną placówką daje możliwości zwrócenia się o życzliwą pomoc w realizacji zadań wynikających z treści WSDZ. Uzyskujemy w ten sposób informacje o charakterze merytorycznym, mogąc liczyć na stałą pomoc i współpracę

W RAMACH ZAJĘĆ DODATKOWYCH I LEKCJI WYCHOWAWCZYCH-METODY

- ✓ Warsztaty
- ✓ Projekty edukacyjne
- ✓ Wykłady
- ✓ Pogadanki
- ✓ Prezentacje
 - ♦ Aktywizujące
 - ♦ Testowe
 - ♦ Audiowizualne

OPIS RÓL I ZADAŃ OSÓB REALIZUJĄCYCH WSDZ

- ✓ Dyrektor
- ✓ Szkolny koordynator doradztwa zawodowego
- ✓ Wyznaczony koordynator –zespół
- ✓ Pedagog, psycholog
- ✓ Nauczyciel przedsiębiorczości
- ✓ Nauczyciel-bibliotekarz-gromadzenie aktualnych publikacji
- ✓ Pozostali nauczyciele uczący różnych przedmiotów-
korelacja

KORZYŚCI - EFEKTY

- ✓ **Uczeń** - podejmuje trafne decyzje wyboru zawodu
- ✓ **Rodzic** - wspiera w realizacji zadań edukacyjnych
- ✓ **Szkoła** - przekazuje doświadczenia absolwentów dotyczące wykonywania konkretnych zawodów, wskazuje na sferę metodologiczną i aksjologiczną
- ✓ **Pracodawcy** - zainteresowania i wykształcenie powinny przynosić dobre efekty w postaci rzetelnie wykonywanych zadań związanych z wykonywanym zawodem i pozytywną oceną ze strony pracodawcy

WSDZ –EFEKT KOŃCOWY

- ✓ Kształtowanie odpowiednich postaw, zachowań, umiejętności i wiedzy
- ✓ Lepsze przygotowanie młodzieży do świadomego planowania kariery
- ✓ Świadomy wybór zawodu

EWALUACJA DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH WSDZ

- **Ankiety:**

Pytania powinny dotyczyć tego, czy WSDZ:

- ✓ Uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów, rodziców, nauczycieli
- ✓ Rozwija ich wiedzę i umiejętności
- ✓ Kształtuje postawy i zachowania
- ✓ Buduje kompetencje osobiste i społeczne
- ✓ Angażuje instytucje zewnętrzne, rodziców.
- ✓ Analiza prowadzonej dokumentacji uczniów korzystających z porad i informacji zawodowych.
- ✓ **Rozmowy z uczniami i nauczycielami**

WSDZ w XXI LO Ogólnokształcącym stworzony został we współpracy z doradcą metodycznym w zakresie doradztwa zawodowego we WCIES p. Małgorzatą Polkowską